

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPEISKA KUPIENU TIESA

POS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
IRÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPELAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 52/06

27. června 2006

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-540/03

Evropský parlament/Rada Evropské unie

SOUDNÍ DVŮR ZAMÍTÁ ŽALOBU SMĚŘUJÍCÍ PROTI SMĚRNICI O PRÁVU NA SLOUČENÍ RODINY STÁTNÍCH PŘÍSLUŠNÍKŮ TŘETÍCH ZEMÍ

Zákonodárce Společenství nepřekročil meze uložené základními právy tím, že umožnil členským státům, které měly nebo hodlaly přijmout specifické právní předpisy, přizpůsobit si některé aspekty práva na sloučení.

Dne 22. září 2003 přijala Rada směrnici¹, která stanoví podmínky výkonu práva na sloučení rodiny, kterým jsou nadáni státní příslušníci třetích zemí mající legální bydliště na území členských států². Tato směrnice zejména stanoví, že státní příslušník třetí země žijící legálně v Evropském společenství má v zásadě nárok, aby hostitelský členský stát povolil jeho dětem se s ním v rámci sloučení rodiny spojit. Umožňuje nicméně členským státům za určitých okolností používat vnitrostátní právní úpravu odchylnou od zásad.

Tedy, je-li dítě starší 12 let a přichází-li nezávisle na zbytku své rodiny, členský stát může před vydáním povolení ke vstupu a pobytu ověřit, zda toto dítě splňuje podmínku integrace stanovenou v jeho právních předpisech platných ke dni provedení směrnice. Krom toho mohou členské státy požadovat, aby žádosti týkající se sloučení rodiny s nezletilými dětmi

¹ Směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, s. 12, Zvl. vyd. 19/06, s. 224).

² Sedmnáctý a osmnáctý bod odůvodnění směrnice upřesňují, že podle Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, a bez újmy jeho článku 4, a podle Protokolu o postavení Dánska, uvedených v příloze ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se tyto členské státy nepodílejí na přijímání této směrnice a nejsou jí vázáni ani nepodléhají jejímu provádění.

byly podávány dříve, než tyto děti dosáhnou 15 let, jak stanoví jejich právní předpisy platné ke dni provedení směrnice.

Směrnice rovněž stanoví, že členské státy mohou vyžadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny před spojením se svými rodinnými příslušníky oprávněně pobývala na jejich území po dobu, která nemůže přesáhnout dva roky. Konečně, členský stát může zavést nejvýše tříletou čekací lhůtu od podání žádosti o sloučení rodiny do vydání povolení k pobytu rodinným příslušníkům, pokud jeho právní předpisy platné ke dni přijetí směrnice berou v úvahu jeho přijímací kapacitu.

Jelikož Evropský parlament považoval tato ustanovení za v rozporu se základními právy, zejména s právem na respektování rodinného života a na nediskriminaci, podal u Soudního dvora Evropských společenství tuto žalobu na neplatnost.

Co se týče **možnosti členských států posoudit, zda dítě ve věku 12 let**, které přichází nezávisle na zbytku své rodiny, **splňuje podmínku integrace**, Soudní dvůr rozhodl, že nemůže být považována za porušující základní právo na respektování rodinného života povinnost brát v úvahu nejlepší zájmy dítěte nebo zásadu nediskriminace na základě věku.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že právo na respektování rodinného života ve smyslu Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je součástí základních práv, která jsou chráněna v právním řádu Společenství, a že Úmluva o právech dítěte a Listina základních práv Evropské unie rovněž uznávají zásadu respektování rodinného života. Tyto různé texty zdůrazňují důležitost rodinného života pro dítě a doporučují státům zohlednit jeho zájem, ale **nevytvářejí** subjektivní právo pro rodinné příslušníky, aby jim byl umožněn vstup na území státu, a nemohou být vykládány v tom smyslu, že zbavují státy určitého prostoru pro uvážení při přezkumu žádostí o sloučení rodiny.

V projednávaném případě v kontextu směrnice ukládající členským státům přesně vymezené pozitivní povinnosti, možnost členských států posoudit, zda dítě ve věku 12 let, které přichází nezávisle na zbytku své rodiny, splňuje podmínku integrace, zachovává na straně těchto států omezený prostor pro uvážení, který se neodlišuje od prostoru, který je jim přiznán Evropským soudem pro lidská práva v jeho judikatuře týkající se tohoto práva, k tomu, aby za všech skutkových okolností zvážily veškeré chráněné zájmy, o něž v daném případě jde.

Soudní dvůr poznamenal, že podle směrnice členské státy musejí při tomto vážení zájmů dbát na to, aby braly náležitě v úvahu nejlepší zájmy nezletilého dítěte, povahu a pevnost rodinných vazeb osoby a dobu trvání jejího pobytu v členském státě, jakož i existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu. Věk dítěte a skutečnost, že přišlo nezávisle na své rodině, jsou konečně rovněž prvky zohledňovanými Evropským soudem pro lidská práva.

V poslední řadě, volba věku 12 let se nejeví být podmínkou, která by porušovala zásadu nediskriminace z důvodu věku, jelikož se jedná o podmínku odpovídající stupni životního vývoje nezletilého dítěte, které již žilo po relativně dlouhou dobu v třetí zemi bez svých rodinných příslušníků, takže integrace v jiném prostředí by mohla způsobit větší obtíže. To, že není stejným způsobem nakládáno s manželem nebo manželkou a dítětem starším 12 let,

nemůže být považováno za neodůvodněnou diskriminaci nezletilého dítěte. Vlastním cílem sňatku je totiž vytvoření trvalého životního společenství mezi manžely, zatímco dítě starší 12 let nezbytně nezůstane se svými rodiči dlouho.

Stejně tak Soudní dvůr rozhodl, že **možnost členských států vyhradit** uplatňování podmínek na sloučení rodiny stanovených směrnicí **na žádosti podané před tím, než dítě dosáhlo věku 15 let**, nemůže být považována za porušující právo na respektování rodinného života, povinnost brát v úvahu nejlepší zájmy dítěte nebo zásadu nediskriminace na základě věku.

Soudní dvůr upřesnil, že toto ustanovení nemůže být vykládáno v tom smyslu, že by členským státům zakazovalo brát v úvahu žádost týkající se dítěte staršího 15 let nebo je opravňovalo k tomu, aby tak nečinily. Pokud má totiž toto ustanovení za účinek umožnit členskému státu odmítnout, aby se žádosti podané nezletilými dětmi staršími 15 let řídily obecnými podmínkami směrnice, členský stát je i nadále povinen posuzovat žádost v zájmu dítěte a s péčí o podporu rodinného života.

Co se týče možnosti **členských států odložit sloučení rodiny o dva nebo, v závislosti na jednotlivých případech, o tři roky**, Soudní dvůr rozhodl, že tato možnost umožňuje se přesvědčit, že sloučení rodiny proběhne za vhodných podmínek poté, co osoba usilující o sloučení rodiny pobývala na území hostitelského státu po dobu dostatečně dlouhou k tomu, aby bylo možné předpokládat pevné usazení se a určitou úroveň integrace, a neporušuje právo na respektování rodinného života. V tomto rámci může být zejména přijímací kapacita členského státu jedním z prvků zohledňovaných při přezkumu žádosti, ale nemůže být vykládána jako opravňující k jakémukoliv systému kvót nebo tříleté čekací lhůtě uložené bez ohledu na zvláštní okolnosti konkrétních případů. Při této analýze musejí členské státy mimoto dbát na to, aby braly náležitě v úvahu nejlepší zájmy nezletilého dítěte.

V důsledku toho nemůže být směrnice považována za porušující základní právo na respektování rodinného života, povinnost brát v úvahu nejlepší zájmy dítěte nebo zásadu nediskriminace na základě věku, a to ani jako taková, ani tím, že výslovně nebo mlčky opravňuje členské státy k takovému jednání.

Soudní dvůr tedy žalobu zamítl.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: CS, DE, EN, ES, FR, HU, IT, NL, PL, SK, SL

Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=CS&Submit=rechercher&numaff=C-540/03>

Oběcně ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vydání.

Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého

Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028